

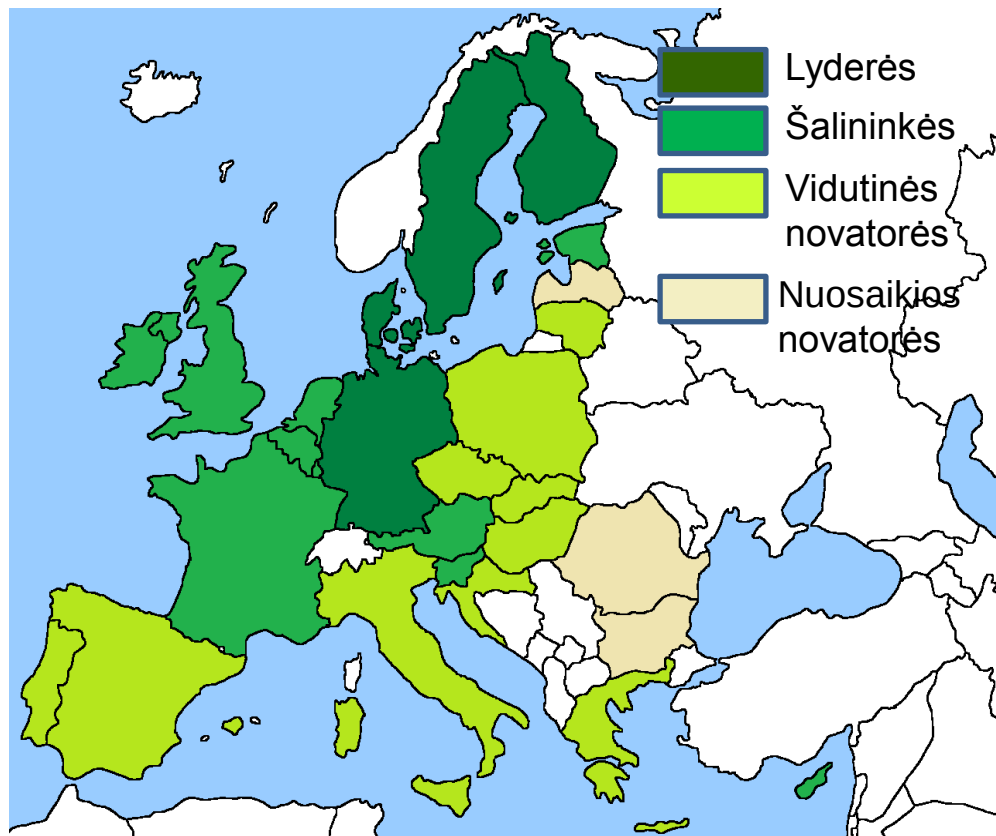
Inovacijos ir šalies konkurencingumas

Žygimantas Mauricas

2015.04.01



Lietuva inovacijų žemėlapyje – silpni vidutiniškai

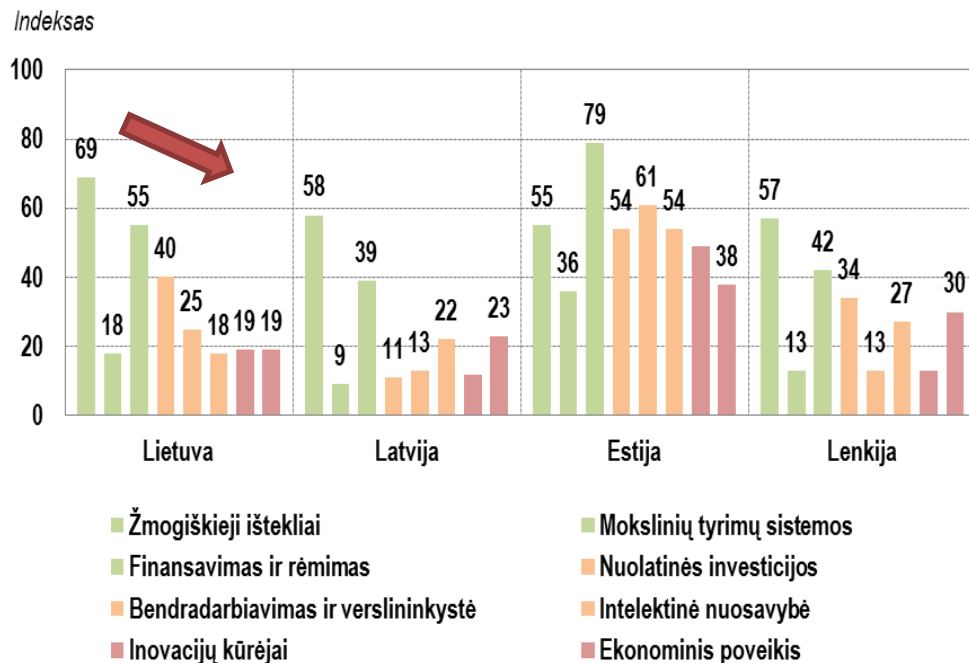


Dauguma CRE valstybių yra vidutiniai novatoriai, tačiau Estija pasiekė daugiau. Kodėl ne Lietuva?

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Lietuva neišnaudoja žmogiškųjų išteklių rezervų

Inovacijų sistemos rodikliai



Šaltinis: Europos komisija

Lietuva turi adekvačius finansinius ir žmogiškuosius išteklius, tačiau rezultatai – prasti. Kodėl?

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

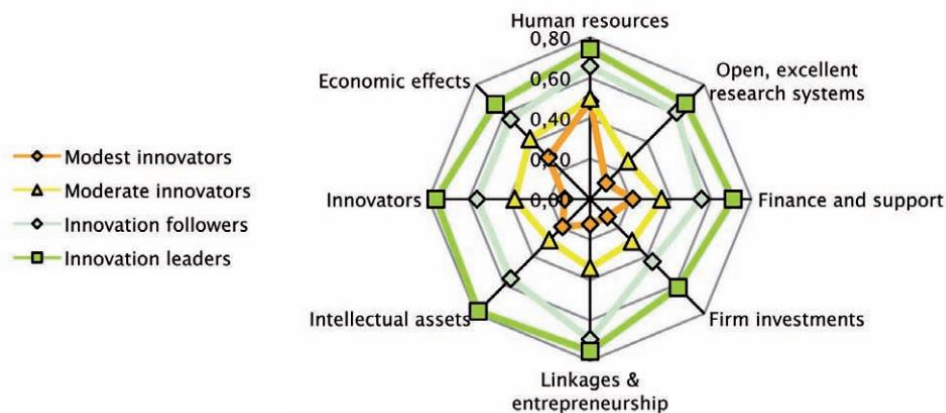
Šaltinis: Europos komisija

Geros priemonės, bet prasti rezultatai



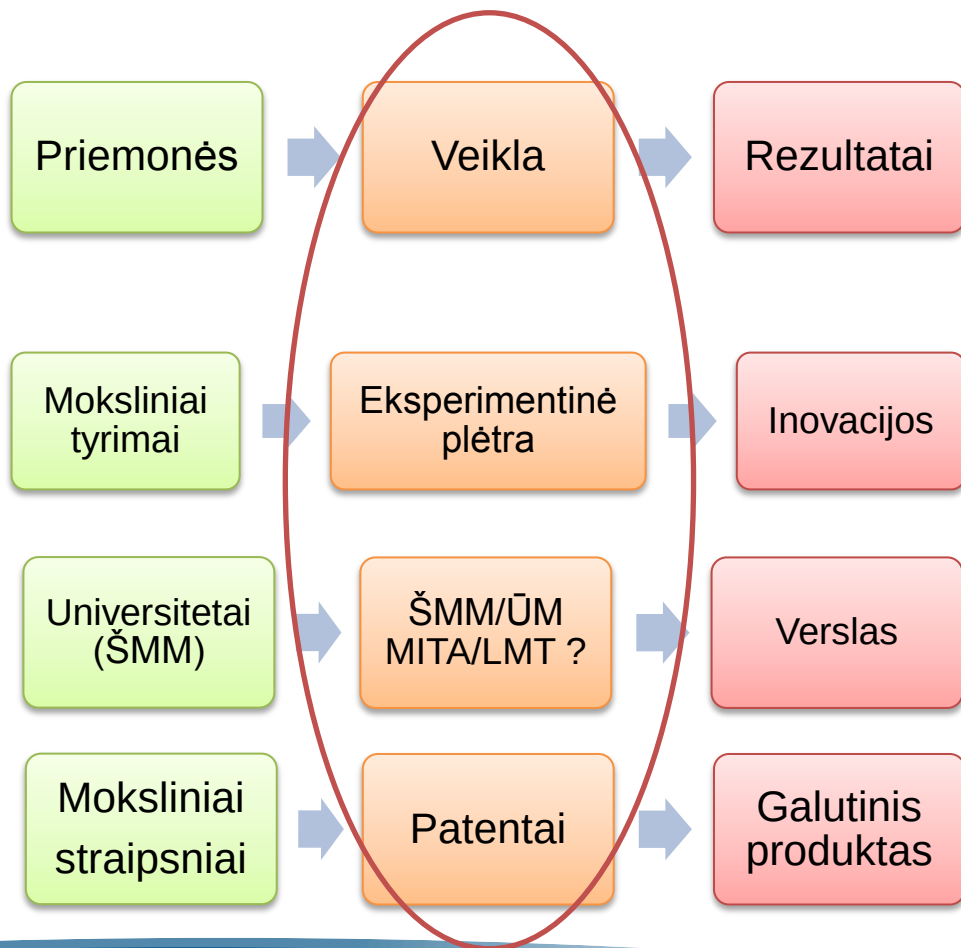
Lietuva, kaip ir daugelis kitų CRE šalių, turi geras priemones, tačiau prastus rezultatus. Kas neveikia?

Figure 4: Country groups: innovation performance per dimension



	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

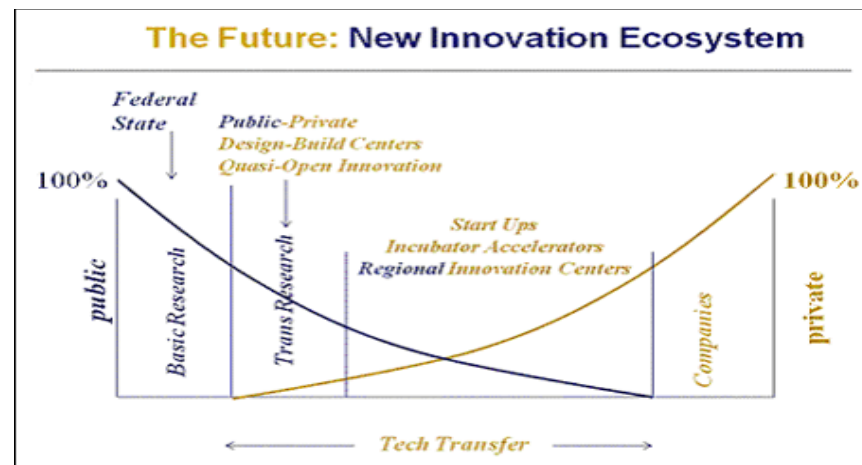
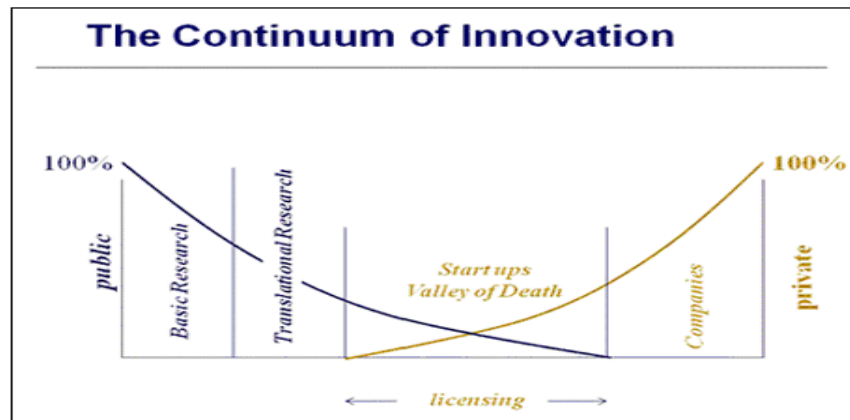
Neveikia ryšys tarp mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų: MTEPI = MT+EP+I



Kokias paskatas valstybinės MSI turi vykdyti EP veiklą?

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Mokslo ir verslo (ne)bendradarbiavimas



Copyright 2006 by Randy Glasbergen. www.glasbergen.com



"My team has created a very innovative solution, but we're still looking for a problem to go with it."

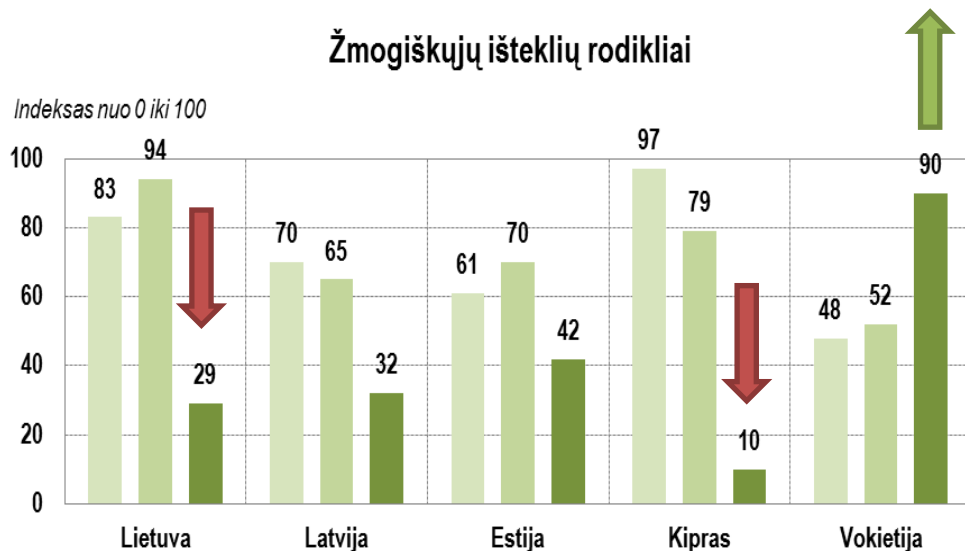


"This really is an innovative approach, but I'm afraid we can't consider it. It's never been done before."

Aukštasis mokslas orientuotas į kiekybę, o ne į kokybę

Žmogiškųjų išteklių rodikliai

Indeksas nuo 0 iki 100



■ Su vidurinės mokyklos diplomu (20-24 m.)

■ Su aukštuoju (30-34 m.)

■ Naujai įgiję datkaro laipsnį (25-35 m.)

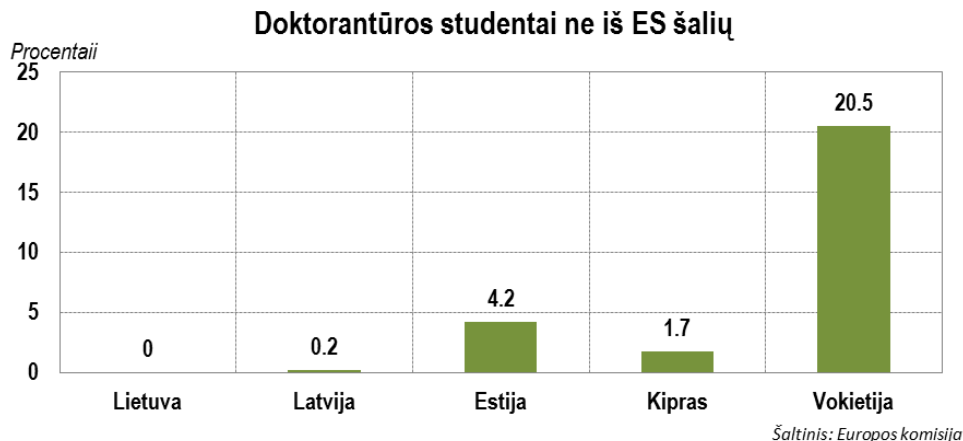
Šaltinis: Europos komisija

Motyvacija riktis tyrėjo specialybę:
Doktorantūros stipendija: 315.4 EUR
Dėstytojo atlygis: ???

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Šaltinis: Europos komisija

Talentai ieško kokybės



Pasaulinis konkurencingumo indeksas, 2015

	LT	LV	EE
Galimybės pritraukti talentus	129	107	94
Galimybės išlaikyti talentus	119	94	97
Skatinanti dirbti mokestinė sistema	124	103	24

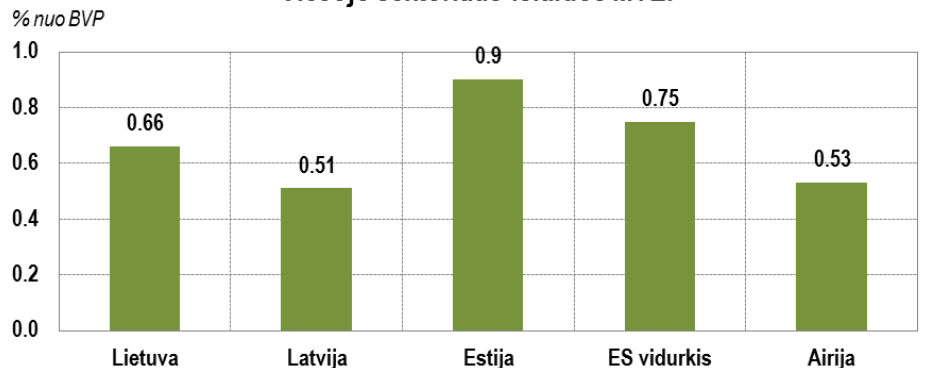
„Lietuvių mokslininkai, įgiję mokslinį laipsnį užsienio universitetuose <...> dėl menko konkursinio finansavimo, nepatrauklių karjeros sąlygų, sudėtingų administracinių procedūrų, uždarytų hierarchinių struktūrų dažnai į Lietuvos institucijas negrįžta (MTEP 2013-2020 programa)“

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Šaltinis: Europos komisija

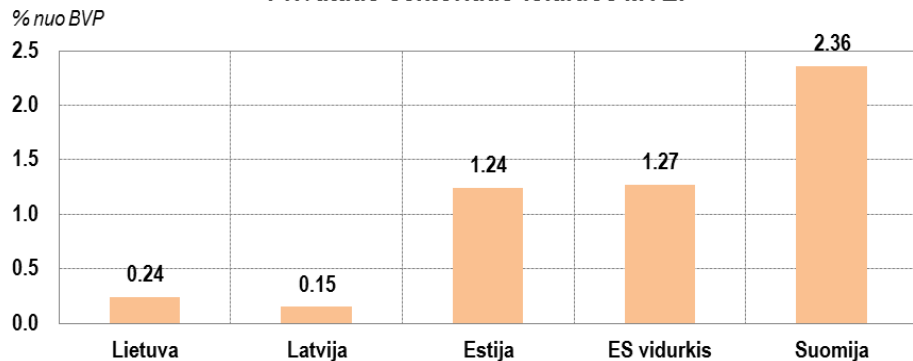
Privatus sektorius itin mažai investuoja į MTEP

Viešojo sektoriaus išlaidos MTEP



Šaltinis: Europos komisija

Privataus sektoriaus išlaidos MTEP



Šaltinis: Europos komisija

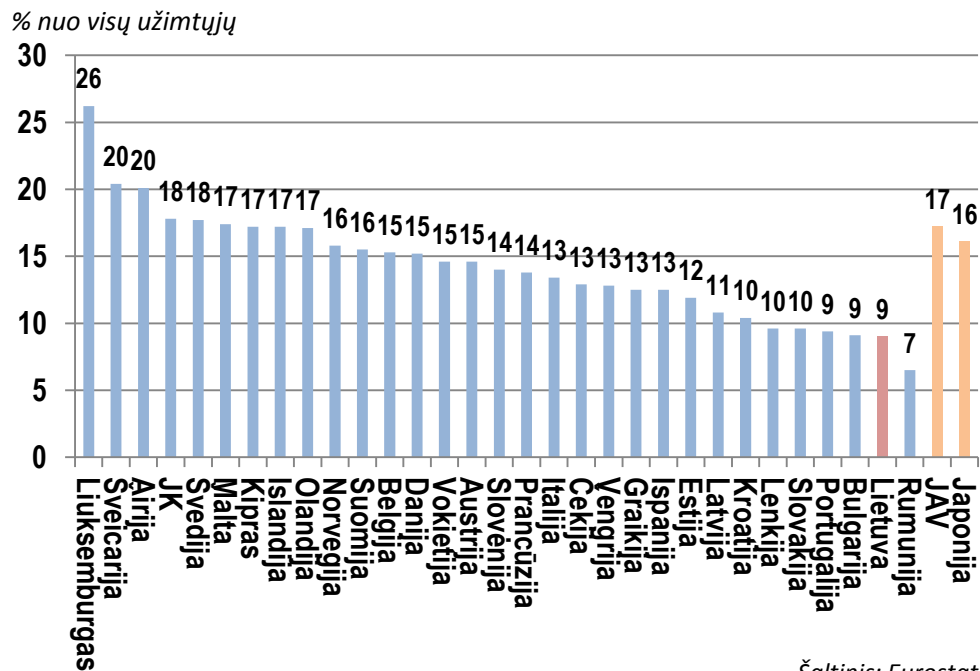
Privataus sektoriaus išlaidos MTEP yra labai žemos – kaip paskatinti?

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Šaltinis: Europos komisija

Lietuvos ekonominė struktūra nėra palanki inovacijoms

Užimtųjų skaičius žinioms imliose įmonėse
(privatus sektorius, 2013)



Šaltinis: Eurostat

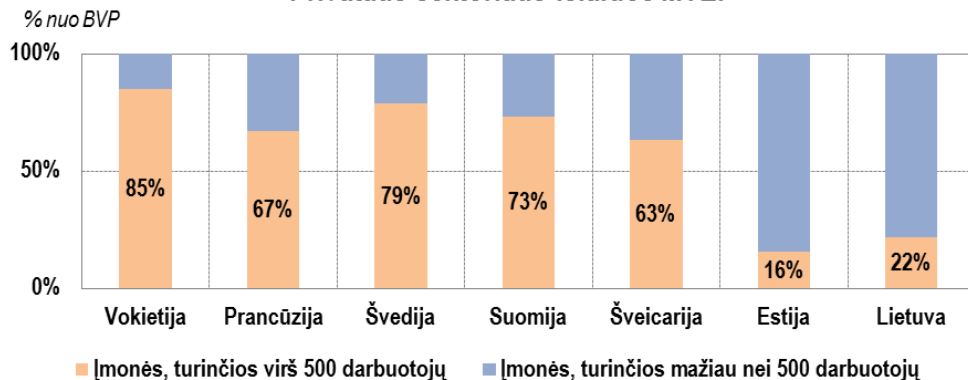


	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Šaltinis: Europos komisija

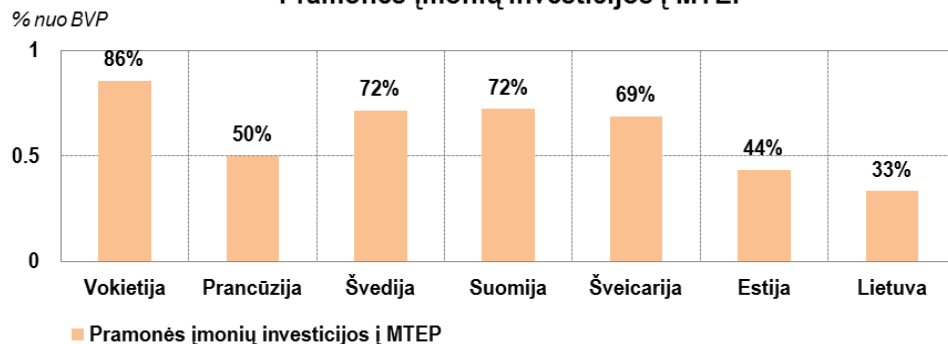
Didžiosios pramonės įmonės – didžiausios inovatorės

Privataus sektoriaus išlaidos MTEP



Šaltinis: Eurostat

Pramonės įmonių investicijos į MTEP



Šaltinis: Eurostat

pvz. Michelin grupės MTEP išlaidos 7 kartus viršija visas Lietuvos privataus sektoriaus MTEP išlaidas...

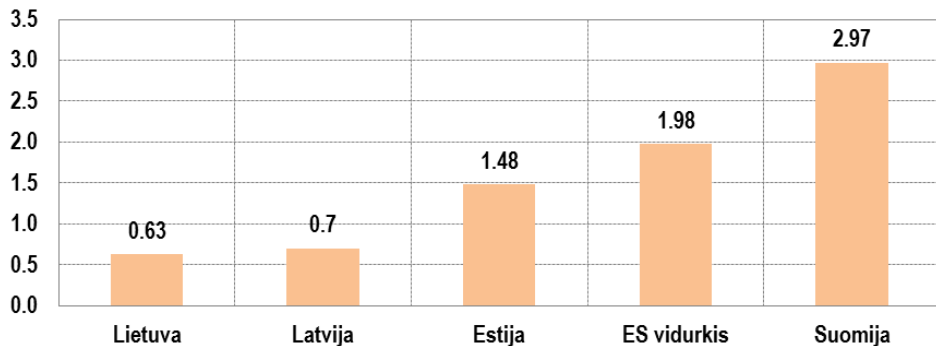
	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

Šaltinis: Europos komisija

Ką pasėsi, tą ir pjausi

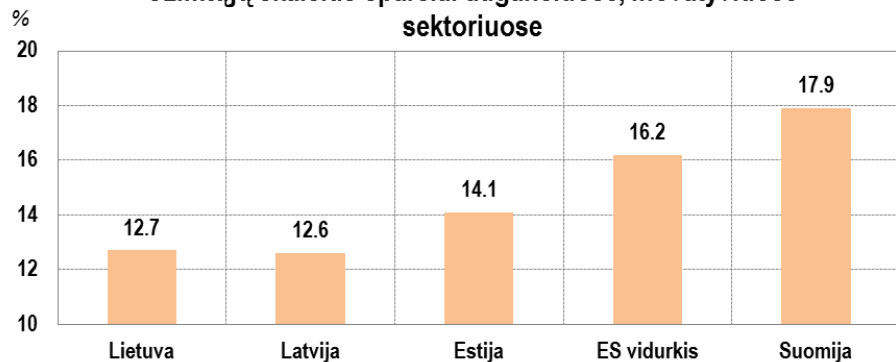
Patentų paraiškos (PCT)

vienam milijardui BVP (PPP)



Šaltinis: Europos komisija

Užimtųjų skaičius sparčiai augančiuose, inovatyviuose sektoriuose



Šaltinis: Europos komisija

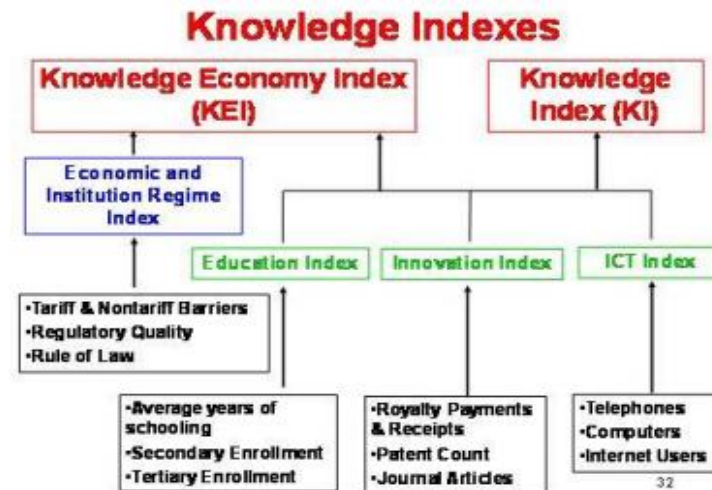
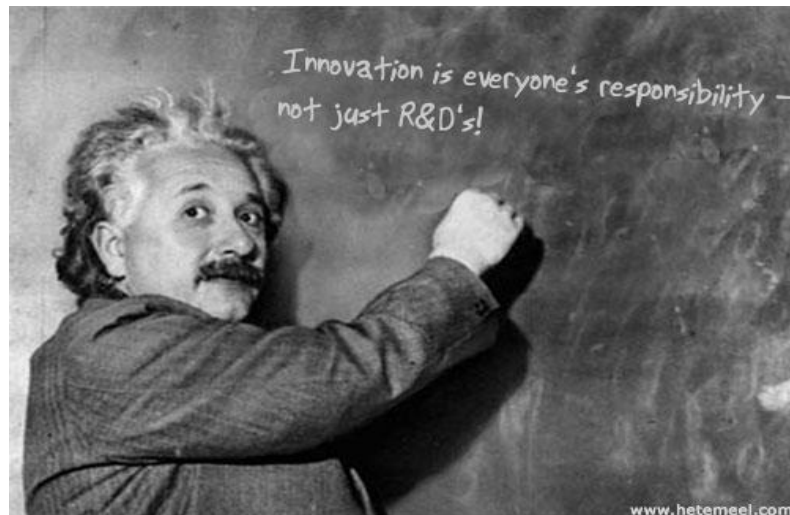
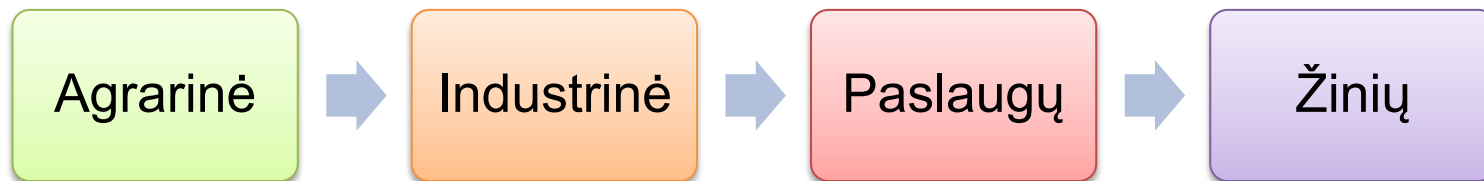
Užimtųjų skaičius inovatyviuose sektoriuose yra mažesnis tik Latvijoje ir Bulgarijoje – ar galime tikėtis stebuklų?

	LT	LV	EE
Suminis inovatyvumo indeksas	29%	22%	51%
Žmogiškieji ištekliai	69%	58%	55%
Mokslinių tyrimų sistemos	18%	9%	36%
Finansavimas ir rėmimas	55%	39%	79%
Nuolatinės investicijos	40%	11%	54%
Bendradarbiavimas ir verslininkystė	25%	13%	61%
Intelektinė nuosavybė	18%	22%	54%
Inovacijų kūrėjai	19%	12%	49%
Ekonominis poveikis	19%	23%	38%

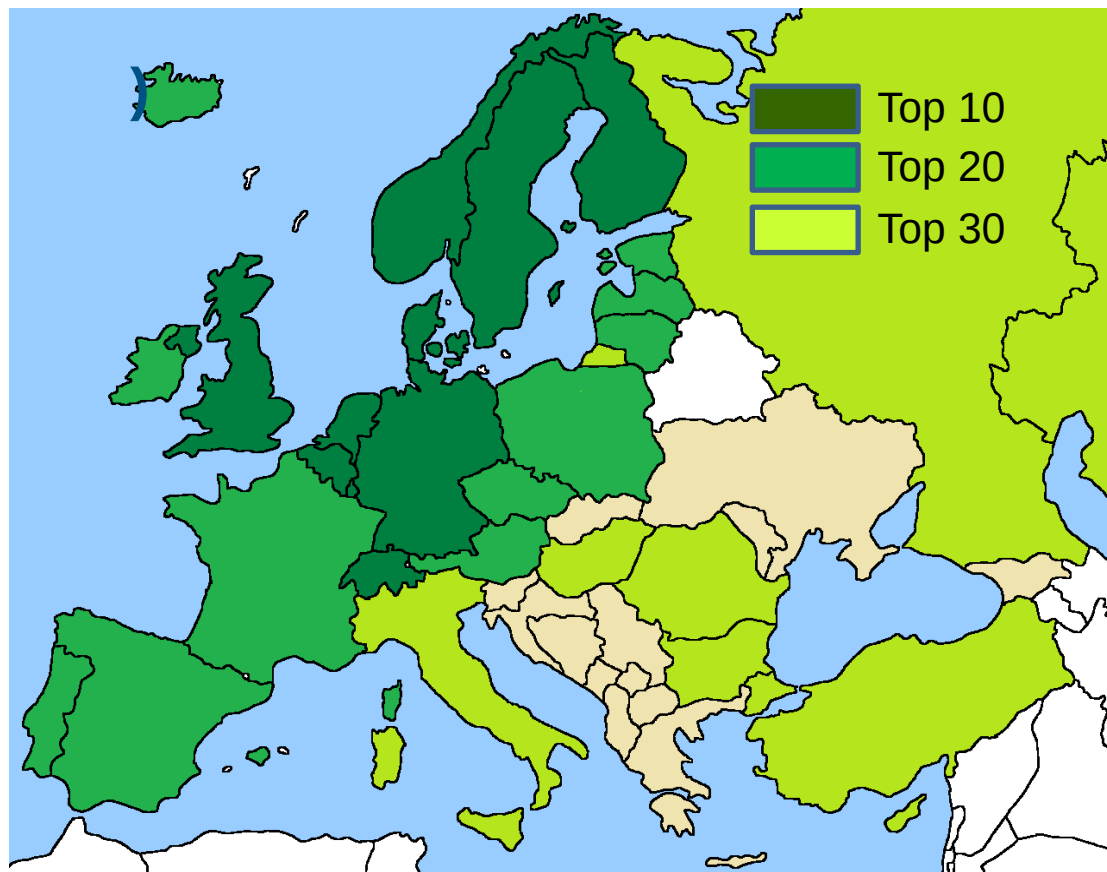
Šaltinis: Europos komisija

Inovacijų svarba konkurencingumui

Ekonominės struktūros evoliucija



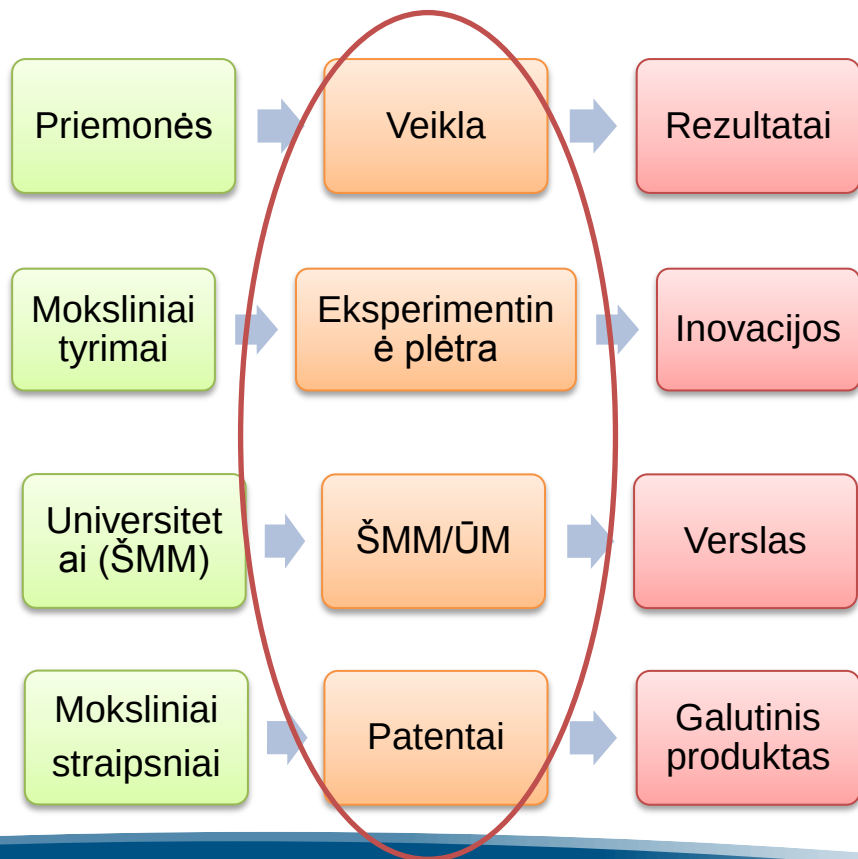
Pasaulinis konkurencingumo indeksas (2015)



	Konkurencingumo reitingas	Inovatyvumo reitingas
Šveicarija	1	1
Suomija	2	5
Vokietija	3	4
Olandija	4	7
JK	5	9
Švedija	6	2
Estija	14	15
Latvija	19	28
Lietuva	20	33

Ką daryti?

Iššūkis: Stiprinti vidurinę grandį



Pasiūlymai

1. Kryptinga, aktyvi ir vieninga inovacijų skatinimo politika
2. $MTEPI \neq MT$, $MTEP = MT + EP + I$
3. Kas už ką atsakingas? (pvz. Lietuvos inovacijų plėtros 2014-2020 m. programa)
4. Skatinti mokslinius tyrimus, orientuotus į aktualių ekonominių ir socialinių problemų sprendimą (pvz. Socialinis modelis)
5. Skatinti verslo investicijas į MTEP: pritraukiant TUI, didinant mokslo ir verslo bendradarbiavimą
6. Sumani specializacija: Tradicinė (baldų, maisto, chemijos pramonė + logistika) + perspektyvi (biotechnologija, lazeriai, sveikatingumo, "eko" paslaugos)
7. Pritraukti talentingų tyrėjų sudarant jiems patrauklias darbo užmokesčio sąlygas ir karjeros galimybes

Last, but not least



Nordea Markets is the name of the Markets departments of Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Plc and Nordea Bank Danmark A/S.

The information provided herein is intended for background information only and for the sole use of the intended recipient. The views and other information provided herein are the current views of Nordea Markets as of the date of this document and are subject to change without notice. This notice is not an exhaustive description of the described product or the risks related to it, and it should not be relied on as such, nor is it a substitute for the judgement of the recipient.

The information provided herein is not intended to constitute and does not constitute investment advice nor is the information intended as an offer or solicitation for the purchase or sale of any financial instrument. The information contained herein has no regard to the specific investment objectives, the financial situation or particular needs of any particular recipient. Relevant and specific professional advice should always be obtained before making any investment or credit decision. It is important to note that past performance is not indicative of future results.

Nordea Markets is not and does not purport to be an adviser as to legal, taxation, accounting or regulatory matters in any jurisdiction.

This document may not be reproduced, distributed or published for any purpose without the prior written consent from Nordea Markets.

Žygimantas Mauricas

Bankas Nordea
Didžioji g. 18/2,
LT-01128, Vilnius, Lietuva

zygimantas.mauricas@nordea.com

Tel. +370 612 66291

Twitter: @ZMauricas

nexus.nordea.com/#/profile/79803